

Med jævne mellemrum læser man i medierne om AD(H)D. Banen er hårdt kridtet op, når temaet er AD(H)D. Man kan læse, at børn stigmatiseres. At mødet med psykiatrien og dens ensidige fokus på diagnoser er skadeligt for børn. Der argumenteres for at raske drenges (og pigers) naturlige udfoldelse puttes i bogstav-kasse alt for ofte, at vi skal se på rammerne. Næste dag kan vi læse, at vi underdiagnosticerer – især piger i Vestjylland med ADD. Det er yderst væsentligt at have fokus på vores diagnosticeringskultur, på hvordan børns identitet skabes, og på skolesystemets rammer og ressourcer. Men ofte bliver debatten bare for abstrakt og akademisk.

Maibritt Augustinus formår at formidle ADD på en jord- og erfaringsnær måde. Vi får de tørre facts. Men vi får også ADD på en erfaringsnær måde. Vi møder blandt andet Anna på 14 år, Jakob på 33 år og Louise på 43 år. Med dem bliver det klart, hvordan ADD kan spænde ben for at leve et almindeligt liv. De personlige beretninger kommenteres af en fagperson.

I bogens første kapitel præsenteres diagnosekriterierne, senere præsenteres de almindelige faktuelle oplysninger om lidelsen. Dernæst beskrives nogle udfordringer, ADD kan give i forskellige aldre. Den oversete ADD præsenteres med sine konsekvenser som manglende evne til at opretholde et almindeligt liv og mental sundhed. Vi præsenteres for fænomener som hyperfokus og eksekutive funktioner, udfordringer med selvværd og sociale relationer. Bogen kommer endvidere omkring nogle af de udfordringer, der er med at spotte vanskelighederne, fx når barnet kompenserer med andre gode egenskaber eller netværk, og når forskellige netværk og kontekster ser forskellig adfærd. Til sidst gives retningslinjer for behandling og støtte, herunder hvordan forældre kan støtte deres barn i hverdagen. Bogen skiller sig ud fra mængden af bøger om udviklingsforstyrrelser ved at lade konkrete personer komme til orde og beskrive for os, hvordan det er, at have ADD.

Bogens ærinde er at sætte fokus på ADD. Fordi ADD overses og misforstås, og det har store konsekvenser for mennesker. Forfatterens ærinde lykkes i høj grad! Det virker absolut overbevisende at inddrage tekststykker fra personer med ADD og supplere disse med udtalelser fra eksperter. Det anskueliggøres, at ADD ikke blot er en konstruktion i de kloges debat, et fænomen, der sikrer børne- og ungdomspsykiatrien sit levebrød eller en børnesygdom, man vokser fra, hvis man undlader at give den for meget opmærksomhed. Nej! ADD betyder daglige udfordringer med at få tilværelsen til at hænge sammen. Det skyldes en opmærksomhedsfunktion, der ikke modsvarer omverdenens krav, nedsat arbejdshukommelse eller overblik, der er kognitive kernesymptomer, som skal til for at begå sig i et almindeligt liv.

Bogen formår med sine knap 200 sider at præsentere ADD, så man forstår, at de vanskeligheder, som bogstaverne dækker over, findes. Ikke mindst for dem, der har dem. Og det er afgørende for deres liv, om det bliver opdaget og forstået som ADD eller ej. Bogen formidler sit ærinde på en velskrevet, afvekslende og overkommelig måde, så selv personen med ADD og den meget travle skulle have en chance for at komme igennem den, endda på en fornøjelig måde.

Bogen kan rigtig mange ting. Den kan bruges af personer med ADD. Både til at øge viden om lidelsen, men også at kunne genkende sig selv i de personlige historier og få oplevelsen af ikke at være alene med lidelsen – ikke uvæsentligt! Pårørende og netværk kan få samme faktuelle oplysninger, men også et indblik i en førstepersons-oplevelse, som personen med ADD ikke altid selv kan levere.

Bogen vil være et rigtig godt udgangspunkt for en dialog om, hvad der er svært, og hvad der kan hjælpe. Bogen er også relevant for fagpersoner, hvor den udmærker sig ved at sætte spot på ADD, og hvordan den kommer til udtryk i diagnosekriterier, hos mennesker i alle aldre og samfundslag i hverdagens udfordringer, og når udfordringerne ikke opdages og genkendes som ADD, men gemmer sig i forskellige former for nedsat funktion og mistrivsel.

Bogen er absolut anbefalelsesværdig!

Af Majken Fløjstrup Hansen, psykolog

